

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

PHẠM THỊ MAI

**NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN
CÔNG TÁC QUẢN LÝ NGÂN SÁCH TRÊN ĐỊA BÀN
THÀNH PHỐ HẠ LONG - TỈNH QUẢNG NINH**

**Chuyên ngành: Quản lý Kinh tế
Mã số: 60-34-01**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: T.S Bùi Đình Hòa

Thái Nguyên - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn của tôi là trung thực và chưa hề được dùng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Phạm Thị Mai

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn:

Ban giám hiệu, khoa Đào tạo Sau đại học, Trường Đại học Kinh tế & QTKD Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu để hoàn thành luận văn.

Thành ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, các phòng ban của thành phố Hạ Long đã tạo điều kiện thuận lợi, cung cấp cho tôi những số liệu quý báu, những kiến thức, kinh nghiệm thực tế về công tác quản lý ngân sách nhà nước của thành phố.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến Thầy giáo. *TS Bùi Đình Hòa* đã tận tình chỉ dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới các đồng nghiệp, bè bạn và gia đình đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ, động viên khích lệ tôi, đồng thời có những ý kiến đóng góp quý báu trong quá trình tôi học tập và thực hiện luận văn.

Thái Nguyên, năm 2012

Tác giả luận văn

Phạm Thị Mai

MỤC LỤC

	Trang
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các ký hiệu, chữ viết tắt	vi
Danh mục các bảng, biểu	vii
Danh mục các hình (hình vẽ, đồ thị)	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài.....	2
3. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu trong luận văn	3
5. Đóng góp mới của luận văn	3
6. Kết cấu của luận văn	3
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU	4
1.1. Khái quát về Ngân sách nhà nước.....	4
1.1.1. Khái niệm NSNN	4
1.1.2 . Bản chất NSNN	4
1.1.3. Vai trò của NSNN	4
1.1.4. Chức năng của NSNN	5
1.1.5. Tổ chức hệ thống ngân sách nhà nước	6
1.1.6. Phân cấp quản lý NSNN	6
1.1.7. Năm ngân sách và chu trình ngân sách	6
1.2. Cấp ngân sách Quận – Huyện	7
1.2.1. Khái niệm và lịch sử hình thành.....	7
1.2.2. Vai trò của Ngân sách Quận - Huyện.....	7
1.2.3. Nhiệm vụ của ngân sách quận, huyện	8
1.2.4. Nội dung quản lý ngân sách quận - huyện	11
1.3. Kinh nghiệm quản lý ngân sách trên thế giới và ở Việt Nam.....	20

1.3.1. Kinh nghiệm thế giới.....	20
1.3.2. Kinh nghiệm ở Việt Nam	23
CHƯƠNG 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	28
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	28
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	28
2.2.1. Phương pháp luận.....	28
2.2.2. Các phương pháp nghiên cứu cụ thể	28
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	31
CHƯƠNG 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	32
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	32
3.1.1. Điều kiện tự nhiên thành phố Hạ Long	32
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội thành phố Hạ Long	36
3.2. Thực trạng về công tác quản lý ngân sách thành phố Hạ Long	38
3.2.1. Công tác quản lý thu ngân sách.....	38
3.2.2. Quản lý công tác chi ngân sách	41
3.2.3. Công tác điều hành, quản lý cân đối ngân sách	46
CHƯƠNG 4. CÁC GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HẠ LONG.....	60
4.1. Định hướng, mục tiêu phát triển kinh tế xã hội thành phố Hạ Long giai đoạn 2012 – 2016.....	60
4.1.1. Định hướng và quan điểm phát triển KT-XH TP Hạ Long đến 2016, tầm nhìn 2020	60
4.1.2 . Mục tiêu phát triển tới năm 2016 và tầm nhìn tới năm 2020	60
4.1.3 . Xác định cơ cấu và lựa chọn các phương án phát triển.....	62
4.2. Định hướng, mục tiêu quản lý NSNN trên địa bàn thành phố Hạ Long giai đoạn 2012 – 2016.....	64
4.2.1. Định hướng quản lý NS.....	64
4.2.2. Mục tiêu quản lý NS.....	65
4.2.3. Nguyên tắc quản lý NS.....	65

4.3. Giải pháp nhằm hoàn thiện công tác quản lý ngân sách trên địa bàn thành phố Hạ Long.....	67
4.3.1. Nhóm các giải pháp về chấp hành các nguyên tắc phân cấp NSNN một cách tích cực cho sự ổn định, phát triển thành phố Hạ long	67
4.3.2. Nhóm các giải pháp về xây dựng các chuẩn mực khoa học làm cơ sở, căn cứ lập dự toán và xét duyệt dự toán chi ngân sách.....	68
4.3.3. Nhóm các giải pháp về tăng cường củng cố đội ngũ cán bộ quản lý ngân sách các cấp	68
4.3.4. Nhóm các giải pháp về công tác lập dự toán ngân sách.....	69
4.3.5. Nhóm các giải pháp về công tác chấp hành ngân sách	71
4.3.6. Nhóm các giải pháp về kế toán và quyết toán ngân sách.....	73
4.3.7. Nhóm các giải pháp về tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra	74
4.3.8. Nhóm các giải pháp về tăng cường ứng dụng tin học trong quản lý ngân sách.....	75
4.3.9 . Nhóm các giải pháp về giải quyết tốt mối quan hệ giữa các cơ quan trong hệ thống Tài chính	75
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	77
1. Kết luận	77
2. Khuyến nghị.....	78
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	80
PHỤ LỤC	78

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ đầy đủ
CNH & HĐH	Công nghiệp hóa và hiện đại hóa
HĐND	Hội đồng nhân dân
NSĐP	Ngân sách địa phương
NSNN	Ngân sách nhà nước
NS	Ngân sách
QLNS	Quản lý ngân sách
SXKD	Sản xuất kinh doanh
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
UBND	Ủy ban nhân dân
XDCB	Xây dựng cơ bản

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 3.1. Tình hình đất đai của thành phố Hạ Long qua 3 năm 2009 - 2011	33
Bảng 3.2. Biến động dân số và lao động thành phố Hạ Long qua 3 năm 2009 - 2011	34
Bảng 3.3. Cơ cấu kinh tế thành phố Hạ Long	35
Bảng 3.4. Thu ngân sách của thành phố Hạ Long qua các năm	37
Bảng 3.5. Cơ cấu chi đầu tư phát triển của thành phố Hạ Long qua 3 năm 2009-2011 ..	39
Bảng 3.6. Phân bổ vốn đầu tư phát triển theo khu vực kinh tế	41
Bảng 3.7. Cơ cấu chi thường xuyên của thành phố Hạ Long qua 3 năm 2009 - 2011.....	43
Bảng 3.8. Cơ cấu chi đầu tư phát triển và chi thường xuyên trong tổng chi NSNN của tp Hạ Long qua các năm	46
Bảng 3.9. Quyết toán thu, chi ngân sách thành phố Hạ Long giai đoạn 2009 - 2011.....	49
Bảng 3.10. Định mức chi hành chính năm 2011	52
Bảng 3.11. Đánh giá hệ thống phân bổ ngân sách nhà nước	53
Bảng 3.12. Chỉ tiêu căn cứ phân bổ vốn đầu tư	54
Bảng 3.13. Tiêu chí chi thường xuyên	55
Bảng 4.1. Tăng trưởng kinh tế Hạ Long giai đoạn 2011-2015	60
Bảng 4.2. Dự kiến tăng trưởng kinh tế Hạ Long giai đoạn 2016-2020	61
Bảng 4.3. Dự kiến quy mô kinh tế Hạ Long giai đoạn 2010-2020.....	61

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ

Biểu đồ 3.1. Cơ cấu kinh tế thành phố Hạ Long.....	38
Biểu đồ 3.2. Phân bổ vốn đầu tư phát triển theo khu vực kinh tế.....	44
Biểu đồ 3.3. Cơ cấu chi thường xuyên của TP Hạ Long qua 3 năm 2009 - 2011	46
Biểu đồ 3.4: Kết quả chi ngân sách trên địa bàn thành phố Hạ Long.....	49

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Thực hiện chủ trương của Đại hội VI, kinh tế Việt Nam đã chuyển từ nền kinh tế bao cấp sang nền kinh tế thị trường có sự điều tiết của Nhà nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Một chủ trương đúng đắn đã đưa nền kinh tế Việt Nam vững bước đi lên và dần dần hoà nhập vào nền kinh tế thế giới và khu vực. Sản xuất hàng hoá phát triển, sản phẩm tạo ra ngày càng nhiều, tốc độ tăng trưởng GDP cao và liên tục trong nhiều năm, đời sống nhân dân ngày càng được cải thiện.

Đóng góp vào sự thành công của công cuộc đổi mới nền kinh tế ngày hôm nay không thể không nói tới sự thành công trong công tác quản lý ngân sách Nhà nước (NSNN) các cấp. Với tư cách là một cấp trong hệ thống ngân sách Nhà nước, ngân sách quận, huyện, thành phố trực thuộc tỉnh (sau đây gọi chung là quận, huyện) ngày càng khẳng định vị trí và tầm quan trọng của mình. Bằng các công cụ thu và chi, ngân sách quận, huyện đã hỗ trợ đắc lực cho chính quyền Nhà nước địa phương trong việc thực hiện các chức năng nhiệm vụ của mình.

Tuy vậy, tốc độ phát triển nhanh chóng của nền kinh tế cả về chiều rộng và chiều sâu đã tác động không nhỏ tới công tác quản lý ngân sách quận, huyện. Sản xuất hàng hoá ngày càng phát triển, đời sống dân cư ngày càng được cải thiện và nâng cao, nguồn thu của ngân sách quận, huyện ngày càng lớn. Yêu cầu đổi mới, vận động để có thể phù hợp, quản lý hết nguồn thu ngày càng trở nên bức xúc. Mặt khác, việc quản lý chi tiêu hợp lý, hiệu quả cũng đòi hỏi ngân sách quận, huyện phải được quản lý chặt chẽ hơn.

Thành phố Hạ Long là một đơn vị hành chính trực thuộc tỉnh Quảng Ninh, đã nhiều năm hoàn thành tốt nhiệm vụ quản lý ngân sách trên địa bàn, song bên cạnh đó vẫn còn những bất cập trong quản lý và điều hành ngân sách nhà nước của thành phố. Để góp phần hoàn chỉnh hơn nữa luật Ngân sách Nhà nước nói chung và chế độ quản lý ngân sách trên địa bàn thành phố Hạ Long nói riêng, chúng tôi chọn đề tài: ***“Nghiên cứu giải pháp hoàn thiện công tác quản lý ngân sách trên địa bàn Thành phố Hạ Long - Tỉnh Quảng Ninh”*** để nghiên cứu.